

Sårad

av Sofia Berglund

Jag sitter i min lägenhet på min säng och tittar ut med tom blick genom fönstret. Snön faller långsamt och blir till dun på marken. I bakgrunden ljuder min favoritskiva, X&Y.

För två timmar sedan ringde min telefon med nyheter jag aldrig någonsin trott skulle nå mig. Det handlade om min barndomsvän, min bästa barndomsvän som låg på sjukhuset. Jag hade aldrig riktigt tagit hennes hot, deprimerade samtal och sms på allvar. Jag sade varje gång att jag behövde henne, att alla skulle sakna henne om hon dog. Fastän jag var helt säker på att hon redan visste det själv. Ju mer tiden gick, desto argare blev jag. Jag förstod inte hur någon kunde säga att den ville dö eller att den skulle ta livet av sig när det finns så många som kämpar med cancer och andra sjukdomar som skulle ge allt för en dag till med sina nära och kära.

Jag fann det alltid svårt att förstå varför hon sade till mig att allt var bra, att hon inte menade det alla gånger jag bad henne att gå till en psykolog, alla gånger jag sade: ”Men Linda, det kan inte vara sunt att gå runt och må så som du gör av och till.” Till slut blev jag less, jag slutade anstränga mig för att hon skulle må bra. Jag gav henne ännu en anledning att må dåligt, jag slutade bry mig. Det hade alltid varit hon och jag. Ända tills på senare tid då jag fått nya vänner eftersom jag skaffat jobb. Hon mådde i och med det ännu sämre när jag inte hade lika mycket tid för henne. Jag trodde alltid att hon var oseriös, att hon ville ha uppmärksamhet varenda gång hon sa till mig att hon ville dö. Jag visste att hon hade haft det svårt hemma när hon växte upp, att hennes föräldrar drack mycket. Att hon provocerade dem när hon tog emot slagen istället för att hennes småsyskon skulle drabbas. Hon hade ett så stort hjärta, en så vacker själ. Socialtjänsten hörde av sig flera gånger till hennes familj. Man sa att lärarna på vår skola hade ringt och varit oroliga över sår och blåmärken på hennes lilla kropp. Hennes föräldrar svarade alltid att hon bara ville ha uppmärksamhet, att hon brukade skada sig själv för att hon blev åsidosatt hemma.

En kväll var jag hemma hos Linda. Vi satt i hennes rum och bläddrade i olika tidningar, drömde att vi en dag skulle vara där, en dag skulle vi se ut precis så där. Vi skulle vara vackra och framgångsrika precis som Jessica Alba, Angelina Jolie och alla andra filmstjärnor. Vi hörde röster utanför hennes dörr. De blev högre och högre, till slut blev de till skrik. De började skälla ut Andreas, Lindas lillebror, för att han hade ritat på väggen. Stackars Andreas förstod inte bättre, han var bara tre år då. Lindas ansikte blev mörkt. Hon sa åt mig att vänta inne på hennes säng

och inte komma ut därifrån förrän hon sa till eller kom tillbaka. Hon sa till föräldrarna att det var hon som ritat. Och hur osannolikt det än var att en tolvåring skulle rita med blå krita på vardagsrumsväggen, så valde hennes föräldrar att tro på henne. De gav sig på Linda istället. Jag hörde skrik och Andreas kom inspringande till mig. Vi satt tillsammans på sängen och höll för öronen. Tårarna rann nedför hans kinder och droppade så att min ärm blev genomblöt.

Vi satt där länge, alldeles tomma. Kanske en timme, kanske en och en halv. Till slut kom hon in, hon var blodig i ansiktet och var så matt att hon nästan inte kunde stå upp. Andreas sprang fram och gav henne en kram. Hennes läppar formades till ett svagt leende innan hon föll ihop på golvet.

Hon var vid medvetande och jag hjälpte henne upp på sängen. Jag bad henne att få ringa polisen eller sjukhuset eller vad som helst som kunde hjälpa, men hon vägrade. Hon visste att det skulle bli tio gånger värre om någon fick veta. Det hade hon lärt sig den hårda vägen. Jag viskade till Andreas att han skulle stanna med Linda och jag smög iväg till toaletten där jag blötte papper. Min första tanke var att jag skulle ta en handduk, men hon hade berättat vad som hände om man blodade ned saker. Det betydde straff. Jag smög tillbaka till rummet igen och såg att Andreas satt och klappade Lindas hår medan hon låg och tittade i taket. Hon viskade med svag röst: "Snälla Malin, sätt på skivan". Jag visste exakt vilken skiva hon menade, och jag slog på den.

Ljudet från gitarrrens strängar gjorde henne lugn, det hade det alltid gjort. Jag bad Andreas att flytta på sig lite grand så jag kunde sätta mig. Nu låg Lindas huvud i mitt knä och jag baddade rent såren samtidigt som jag bytte ut papper efter papper. Hon var så otroligt stark, min Linda. Sara, Lindas lillasyster kom också in i rummet och jag bad henne hämta plåster. Hon var åtta år och väldigt smart för sin ålder. Hon frågade: "Behöver hon inte sys egentligen?" Jag svarade att självklart behövde hon inte det, hon skulle bli bra igen utan sjukhusbesök. Jag försökte låta energifylld men jag tänkte precis som Sara, att kanske skulle det ta ovanligt lång tid för just de här såren att läka.

Sara gick iväg för att hämta plåster och när jag plåstrat färdigt ansiktet på Linda sade hon: "Tack för att du finns. De måste ha varit väldigt fulla som inte aktade ansiktet idag, jag försökte vrida på mig men..." Hon tystnade. Vi hörde fotsteg utanför dörren och vi blev alla med ens alldeles stela. Vi hade tur, personen som gick förbi vinglade iväg till toaletten och struntade fullständigt i oss. Jag gav Linda ett av kexen vi hade ställt fram på nattduksbordet och vi låg och pratade resten av kvällen. Hennes syskon satt också med oss och Sara inflikade saker i samtalet medan Andreas mest ställde frågor om vad vi menade. Han var ju bara tre år.

Efter den händelsen hade jag fått nog. När jag satt i bilen hem nästa dag berättade jag allt för min mamma. Jag såg hennes ögon tåras och hon sade: "Jag har haft misstankar, men jag antar att jag inte ville förstå". Jag gav henne en kram och när vi kom hem berättade vi också allt för min pappa. Han blev mest arg, ursäktade sig och gick ut ur huset. När han kom tillbaka en halvtimme senare såg han betydligt lugnare ut. Mina föräldrar ringde Socialen. Jag smög upp i trappan och satt där och tjuvlyssnade. Till slut märkte pappa att jag satt där och han följde mig upp på mitt rum. Vi satt där en bra stund och jag visade allt möjligt i mitt rum fastän jag visste att han hade sett alla sakerna hundratals gånger förut. Jag ville inte prata om det som hänt. Min mamma kom upp och hon berättade att socialtjänsten skulle ge sig av hem till Linda väldigt snart. Senast imorgon hade de sagt.

Kort därefter blev Lindas föräldrar åtalade för barnmisshandel och det svåraste jag någonsin gjort var att vittna där i rättssalen och berätta om alla gånger jag varit med om dessa skrik, sår och svullnader. Domaren frågade mig om jag också hade blivit utsatt och jag svarade nej. Föräldrarna fick flera års fängelse och besöksförbud så även om de skulle få reda på var deras barn bodde skulle de aldrig få söka upp dem. Alla förstod att de skulle försöka ändå och därför sade domaren att det kanske vore bäst om Linda och hennes syskon flyttade till något annat ställe. Jag blev förtvivlad och försökte övertala mina föräldrar att de skulle få bo hos oss, att vi kunde dela rum. Till slut insåg jag också att det inte var möjligt.

Lindas föräldrar visste inte var barnen fått flytta, men fosterfamiljen de fått husrum hos bodde bara sex mil ifrån vår lilla hemstad. Jag och Linda kunde fortsätta träffa varandra men endast på helgerna. Vi pratade varje dag i telefonen, över internet, när helst vi kunde, helt enkelt. Vi gled aldrig ifrån varandra som de flesta barn gör när de växer upp. När vi blev gamla nog att flytta hemifrån och studera vidare flyttade hon tillbaka hit. Vi bodde några korsningar ifrån varandra och sågs ofta, vi pluggade tillsammans och livet var bra på den tiden.

En dag var vi på Konsum och handlade tillsammans. Linda blev helt plötsligt konstig och hon bad mig att vi skulle skynda oss därifrån. Vi kryssade mellan hyllorna och betalade i kassan, slängde ned varorna i påsar och gick snabbt ut. Jag visste inte vad hon upptäckt men jag förstod det där panikartade tonfallet i hennes röst. När vi kommit hem till min lägenhet berättade hon att det var sin mamma hon hade sett. Det sista hon ville var att hennes föräldrar skulle få syn på henne och börja höra av sig, kanske rent av förfölja henne. Linda hävdade att hon inte kunde bo kvar i staden, och flyttade tillbaka till samma stad där hennes fosterfamilj bodde. Det var efter den här händelsen hon började bli

deprimerad och självmordsbenägen.

Jag tog allt på allvar först, trodde på alla påståenden om att hon aldrig skulle se dagens ljus igen. Till slut märkte jag att det aldrig inträffade, att hon aldrig gjorde det. Jag slutade bry mig så mycket och hon blev värre. Jag trodde att det blev sämre på grund av att hon ville att jag skulle anstränga mig mer. Jag tänkte inte tanken att det var tack vare mig hon inte gav upp hoppet helt och hållet varje kväll hon mådde dåligt.

Vi umgicks allt mer sällan och pratade nästan bara då hon hörde av sig. Hade jag ansträngt mig mer hade jag märkt att hon faktiskt hade rakblad i badrumsskåpet. Inte ett fåtal som man brukar ha i reserv för rakhyveln, utan faktiskt flera förpackningar. Jag hade märkt att hon hade tabletter i skåpet för hygienartiklar under handfatet. Jag hade också märkt att hon hade flera brev i lådan i skrivbordet. Jag gjorde inte allt en bästa vän skulle ha gjort. Jag hade pratat henne ur det flera gånger, tipsat henne om en psykolog som faktiskt till och med jag gått till efter alla händelser i hennes barndomshem. Jag vågade aldrig berätta för henne om det, jag fick dåligt samvete för att jag hade mardrömmar när jag inte ens sett ett enda av slagen hennes föräldrar delat ut under åren. Jag inser nu att jag kunde ha gjort mer. Jag borde ha gjort mer. Jag borde ha förstått.

Jag gör mig redo för att besöka henne på sjukhuset. Linda är vaken när jag kommer dit, hon ligger blek i sjuksängen och är röd runt ögonen. Vi kastar en enda blick på varandra och brister ut i gråt. Jag springer fram och kramar henne. Sara och Andreas sitter på sängkanten med våta kinder. Jag viskar till henne att jag aldrig någonsin mer ska svika henne, att hon inte får lämna mig. Jag berättar hur rädd jag blev när telefonen ringde, ungefär som att jag kände på mig att någonting dåligt hade hänt. Hon viskade tillbaka till mig att hon kanske borde lyssnat på vad jag sagt, och att hon hade fått en tid hos psykologen nästa vecka.

Sen ler hon och säger: ”Det var längesen jag mådde så bra som jag gör nu. Och vet du? Det var längesen jag träffade dig”.